

**BESZÁMOLÓ A „TÁRSADALOM SZOLGÁLATÁBAN”
KONFERENCIA „AKTUÁLIS PSZICHOLÓGIAI KÉRDÉSEK A
RENDVÉDELMI TEVÉKENYSÉG KÖRÉBEN” SEKCIÓJÁRÓL**

Absztrakt

A BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság Katasztrófavédelmi Tudományos Tanács, a Baranya Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság és a Pécsi Tudományegyetem „A társadalom szolgálatában – felkészülés és felkészítés a katasztrófavédelmi kihívások tükrében” címmel multidiszciplináris konferenciát szervezett 2017. november 23 -án Pécsen. Konferencia-beszámolóinkban az „Aktuális pszichológiai kérdések a rendvédelmi tevékenység körében” szekciójában elhangzott előadások legfontosabb megállapításait mutatjuk be.

kulcsszavak: pszichológia, konferencia

**IN THE SERVICE OF THE SOCIETY – THE MOST IMPORTANT
OUTCOMES OF THE SECTION „CURRENT PSYCHOLOGICAL
CHALLENGES IN LAW-ENFORCEMENT ACTIVITIES”.**

Abstract

A multidisciplinary conference, titled „In the service of the Society – preparedness in the light of disaster management challenges” has been held by the Academic Council of the National Directorate General for Disaster Management in co-organisation with Baranya County Disaster Management Directorate and University of Pécs in November 2017. In this current article we cover the discussion and the most important outcomes of the section „Current psychological challenges in law-enforcement activities”.

keywords: psychology, conference

BEVEZETÉS

A BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság Katasztrófavédelmi Tudományos Tanács, a Baranya Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság és a Pécsi Tudományegyetem „A társadalom szolgálatában – felkészülés és felkészítés a katasztrófavédelmi kihívások tükrében” címmel multidiszciplináris konferenciát szervezett 2017. november 23 -án Pécsen. A konferencia célja a rendvédelmi szervek előtt álló kihívásokkal és társadalmunk tagjainak erőfeszítéseivel kapcsolatos tudományos és szakmai diskurzus elősegítése volt. A konferencia délelőtti blokkjában plenáris előadások és szakmai kiállítás kapott helyet, ebéd után pedig hat különböző fókuszú szekcióban folytatódott a tanácskozás.

Az „Aktuális pszichológiai kérdések a rendvédelmi tevékenység körében” szekció résztvevői kifejezetten a rendvédelmi tevékenységek lelki és közösségi egészséggel kapcsolatos vonatkozásaira fókuszáltak. A szekció hat előadója a téma különböző szintjeit és aspektusait járta körül, amelynek köszönhetően színes és gazdag diskurzus alakulhatott ki. Az előadók és résztvevők köre valóban interdiszciplináris volt, a különböző szakmai és tudományterületek egyaránt képviselték magukat. A szekcióelnöki feladatokat **Sáfár Brigitta, a Magyar Vöröskereszt országos katasztrófavédelmi szakmai vezetője** valamint a Nemzeti Közszolgálati Egyetem Katonai Műszaki Doktori Iskolájának doktorjelöltje látta el.

REZILIENCIA

A szekció előadói mindannyian érintették a reziliencia témakörét valamilyen módon, amely így összekapcsolta a különböző témákat. Az előadások egymásra épülése jól követhető volt: a migrációval kapcsolatos terepi tapasztalatoktól az egyéneket érintő stressz feldolgozásán át az árvizek közösségi hatásain túl, a szimuláció alapú, együttműködésre épülő válaszadási gyakorlatokig ívelt a diskurzus.

Az első előadó **Sebestyén Árpád, a Magyar Máltai Szeretetszolgálat** önkéntes pszichológusa és a Pécsi Tudományegyetem Pszichológia Doktori Iskolájának hallgatója a Szeretetszolgálat Bevándorlási és Állampolgársági Hivatallal együttműködésben megvalósított, védelem alá vont menekülteket segítő programjának tapasztalatairól számolt be. Előadásában esettanulmányokon át mutatta be azokat az eseményeket és személyes tragédiákat, amelyekkel a program kliensei

küzdnek, továbbá ismertette az alkalmazott pszichológiai segítő módszereket, kitérve azok eredményességére. Sebestyén Árpád esettanulmányaiban kiemelte azokat az egyéni tragédiákat, amelyekkel az oltalomba vett menekültek küzdnek, és amelyek a hazai segítők számára szintén nehezen feldolgozhatóak. A befogadott és védelmet kapott menekültek lelki egészségének segítése során tehát különösen fontos a személy-központúság és tapasztalt segítők biztosítása, a bizalom megteremtése és fenntartása.

A migrációs tapasztalatokat egészítette ki **Psenkó Ferenc Károly, a Magyar Vöröskereszt elsősegélynyújtás szakmai koordinátora** és a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Hittudományi Karának hallgatója, aki a humanitárius szervezet Görög-Macedón határra küldött egészségügyi missziójának tapasztalatairól számolt be. Az előadó, aki a misszió főápolójaként dolgozott egy hónapon át Idomeni térségében, a konferencián bemutatta az egység megalakításának és a misszió kiküldésének körülményeit és részletesen ismertette a spontán felállított menekülttáborban folyó munka fizikai és lelki kihívásait, valamint a tapasztalt megbetegedéseket és azok ellátását. Az előadó tanulmányában alátámasztotta a sürgősségi és járóbeteg-ellátást végző mobil egészségügyi egységek létjogosultságát humanitárius katasztrófák során, és azonosította a működtetés során tapasztalt biztonsági, egészségügyi és lelki kockázatokat.

A beavatkozó rendvédelmi szervezetek állományát érő folyamatos lelki terhelés kezelésével kapcsolatban **Rumán Tamás tű. őrmester, a Pécsi Hivatásos Tűzoltó-parancsnokság tűzoltója** osztotta meg gondolatait és javaslatait „Új utakon a stresszkezelésben” című előadása során. Prezentációjában felhívta a figyelmet a Transzcendens Meditáció (TM) rendvédelmi és harcászati szervezeteknél való alkalmazásával kapcsolatos meglévő pozitív tapasztalatokra, majd kiemelte a hazai környezetben való alkalmazás potenciális perspektíváit. A kialakult diskurzusban a szekció résztvevői egybehangzón kinyilvánították, a meditáció és relaxáció különböző, módszeres formái várhatóan pozitív hatással vannak a rendvédelmi és segítő szakmákban dolgozó szakemberek jól-léte és egészsége, rezilienciája szempontjából. Az egyéni stresszkezeléssel kapcsolatos előadás kiválóan reflektált azokra a kihívásokra, amelyeket a korábbi előadók felvetettek, és feltárt számos gyakorlati, személyesen élményen alapuló megfontolást is. Rumán tű. őrmester javaslata szerint a Transzcendens Meditáció módszerének szélesebb körű alkalmazásával tovább növelhető a rendvédelmi és életmentéssel foglalkozó szervezetekben dolgozó állomány életminősége, ezzel segítve a lelki megterhelést okozó élmények feldolgozását, potenciálisan csökkentve például a pályaelhagyások számát.

A reziliencia közösségi szintjével foglalkozott **Molnár András, Pécsi Tudományegyetem Regionális Politika és Gazdaságtan Doktori Iskola hallgatója**, a Magyar Vöröskereszt katasztrófa-készenléti referense. Az előadásban egy, a témában végrehajtott nemzetközi projekt kutatási eredményeit osztotta meg konferencia közösségével, amely során az árvizek hosszú távú közösségi hatásait azonosították és fogalmaztak meg javaslatokat a lakosságfelkészítési, reziliencia-fejlesztési tevékenységek körében. A bemutatott eredmények kiemelték a társadalmi sérülékenység koncepciójának fontosságát, a fizikai és anyagi biztonság és bizonytalanság közösségi vonatkozásait. A szerző a kutatás során tartott fókuszcsoporthoz tapasztalatai alapján két lehetséges utat azonosított: a nagymértékű helyreállítási és védelmi infrastruktúrát érintő külső (állami) támogatás a biztonság túlzott érzését alakíthatja ki a közösségekben, miközben a fokozódó veszélyeztetettséggel szembenező közösségekben a szorongáshoz köthető hatások alakulhatnak ki, amelyek a közösségek lokalitáshoz való viszonyát is megváltoztathatják. A szerző javasolja a téma további vizsgálatát, valamint a pszichoszociális hatásokkal kapcsolatos felkészítés bővítését.

A záró előadást a szekció elnöke, **Sáfár Brigitta** tartotta, amely során a Magyar Vöröskereszt 2016-os Összevont Katasztrófavédelmi Gyakorlatán keresztül ismertette a szimuláció alapú felkészítés jelentőségét. A szekcióelnök kiemelte a különböző társszervekkel és önkéntes szervezetekkel való együttműködés fontosságát. Hangsúlyozta, a valós körülmények között végzett gyakorlatok alkalmasak a terepi munka, a folyamatosan változó környezet, az ellátás nehézségei és a sérültek látványa, játéka által létrejött kumulatív stressz megélésére, a megbirkózás fejlesztésére. A valóság-hű imitációval végzett gyakorlatok tehát különösen fontosak az önkéntesek felkészítésében, akik nem feltétlenül találkoznak ilyen intenzív mentális terheléssel mindennapjaikban. Sáfár Brigitta javaslata alapján tehát az önkéntesek felkészítésében és a hivatásos szervezetekkel történő együttműködés gyakorlásában további figyelmet szükséges fordítani a valóság-hű szituációkban, sérüléseket szimuláló, hús-vér áldozatokat játszó imitátorokkal való munkára.

A konferenciát követően a szervezők az előadók részére felajánlották a tanulmánykötetben való publikálás lehetőségét, amellyel remélhetőleg a szekció résztvevői maradéktalanul élni fog. A kötet megjelenése 2018. első negyedében várható.

Molnár András PhD hallgató

Pécsi Tudományegyetem, Regionális Politika és Gazdaságtan Doktori Iskola

molnar.andras@tkk.pte.hu

Kézirat beérkezése: 2018. február 25.

Kézirat elfogadása: 2018. március 12.